

## Utbildningsinspektion i Ulvsäterskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5 samt särskola årskurs 1–6

### UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

### Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

#### Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

#### Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

#### Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

## Genomförandet av inspektionen i Ulvsäterskolan

Skolverket sände den 23 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Ulvsäterskolan har bestått av undervisningsråden Anna Bergstedt Nordqvist och Ingrid Åsgård. Besök i Ulvsäterskolan inleddes den 3 maj och avslutades den 4 maj 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

### Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Ulvsäterskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Ulvsäterskolan genomfördes formella intervjuer med rektor, biträdande rektor, ett urval av lärare, elever och föräldrar. Ett flertal lektioner besöktes.

## Beskrivning av skolan/rektorsområdet

| Ulvsäterskolan | Antal barn/elever |
|----------------|-------------------|
| Förskoleklass  | 48                |
| Grundskola     | 323               |
| Särskola       | 31                |

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass, grundskola och särskola. I anslutning till skolan finns fritidshem och fritidsklubb.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag. Två arbetslag arbetar i huvudbyggnaden och ett arbetslag i vardera av de intilliggande byggnaderna.

Skolans huvudbyggnad är från 1970-talet. Denna har renoverats och sanerats från mögel under 90-talet och vid samma tid uppfördes ytterligare en byggnad i anslutning till skolan. Delar av särskolan finns i före detta förskolelokaler i närheten av huvudbyggnaden.

## Bedömning

### 1. Kunskaper, utveckling och lärande

#### Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

I kursplanerna för grundskolan anges dels mål att sträva mot och dels mål att uppnå. Målen att sträva mot uttrycker den inriktning undervisningen skall ha när det gäller att utveckla elevernas kunskaper och utgör därmed de kunskapskvaliteter som är väsentliga i ämnet. Målen att uppnå anger en miniminivå av kunskaper som eleven skall uppnå det femte respektive det nionde skolåret. Mål att uppnå det nionde skolåret ligger till grund för bedömningen om eleven skall få betyget Godkänd.

I Ulvsäterskolans kvalitetsredovisning för 2003/2004 finns en redovisning av hur många elever som nått respektive inte nått uppnående målen i årskurs 5 i ämnena svenska, matematik och engelska. Det finns även en redogörelse för de två föregående årens resultat. Denna visar att resultaten försämrats med sju procentenheter i matematik och en procentenhet i svenska medan det förbättrats med fem procentenheter i engelska. Skolans resultat ligger dock över genomsnittet för Gävle kommun i samtliga tre ämnen. Skolans egen analys av varför resultatet i engelska förbättrats är att de dåliga resultaten föregående år ledde till diskussioner om vilka krav som ställs utifrån kursplanerna. Vilket i sin tur ledde till en förändring av undervisningen.

#### Andel elever i procent som uppnått målen på nationella proven 2004.

| Nationella prov åk 5 | Ulvsäterskolan | Gävle kommun |
|----------------------|----------------|--------------|
| Svenska              | 89             | 87           |
| Engelska             | 94             | 86           |
| Matematik            | 88             | 86           |

Hur skolans resultat i övriga ämnen ser ut finns ingen redovisning av. I sin analys av resultaten anför skolan att med ett så begränsat underlag kan enskilda elever starkt påverka resultatet. När det gäller särskolans elever finns ingen sammanställning av i vilken utsträckning de når kursplanernas mål.

Inspektörerna konstaterar att resultaten i de ämnen som skolan följt upp är bra jämfört med genomsnittet i kommunen. Dessa resultat gäller dock endast de nationella proven i tre ämnen. För att få en mer komplett bild av elevernas resultat bör rektorn vidta åtgärder för att förbättra uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen såväl i grundskolan som i särskolan.

#### Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

Läroplanen beskriver att skolan skall beakta att kunskap kommer till uttryck i olika former såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet. Dessa kunskaper skall ligga till grund för, de i läroplanen och nationella kursplaner, formulerade kunskapskvaliteter som eleverna skall tillägna sig. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, strategier för det

egna lärandet, tillit till den egna förmågan, arbeta självständigt och tillsammans med andra, inta ett kritiskt förhållningssätt, förmåga att lyssna, diskutera och argumentera samt se helheter och sammanhang.

I Ulvsäterskolan saknas systematisk utvärdering av elevernas utveckling i förhållande till ovanstående kunskapsmål. I de samtal som inspektörerna har med lärare och elever framkommer dock att barnen i olika utsträckning utvecklar dessa förmågor. Inspektörerna bedömer att skolan i sin uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i större utsträckning även bör följa upp i vilken utsträckning undervisningen bidrar till elevernas utveckling i detta avseende.

#### **Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden.**

Skollagen föreskriver att verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. I läroplanen beskrivs att skolan aktivt och medvetet skall påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Skolan skall sträva efter att varje elev utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter, respektera andra människors egenvärde, tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar sin vilja att handla också med deras bästa för ögonen samt visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

I Ulvsäterskolans kvalitetsredovisning finns en omfattande beskrivning av hur personalen på skolan arbetat med ett "värdegrundprojekt". Det finns dock inte någon redovisning av vilket eller vilka av ovanstående i läroplanen formulerade mål som detta skulle leda till. Det finns inte heller redovisat i vilken mån insatserna lett till en ökad måluppfyllelse i detta avseende. Skolan deltar i den elevenkät om "Trygghet" (om eleven utsatts för kränkande behandling) som kommunen genomför vartannat år med alla årskurs 5-elever. Denna visade att eleverna på Ulvsäterskolan upplevde sig mindre utsatta än elever i genomsnitt i Gävle kommun. Det har även gjorts en föräldraenkät som bland annat visade att de känner sig välkomna på skolan, att det finns bra engagerade lärare och att värdegrundsarbetet är viktigt. Den visade också att de tyckte att det var för stor skillnad mellan arbetslagen och att det borde vara gemensamma regler för hela skolan. Vid samtal som inspektörerna har med personalen framkommer att de tycker att resultatet av arbetet med "värdegrundsprojektet" har ökat sammanhållningen bland personalen och arbetslagen och att Ulvsäterskolan har blivit en skola där alla barn är allas barn.

Inspektörerna konstaterar att rektor inte gjort någon sammanställning, bedömning och/eller analys av de olika utvärderingar som gjorts. Därmed går det inte att dra några slutsatser av i vilken mån undervisningen lett till att elever utvecklat de attityder och värderingar som enligt läroplanen krävs för att nu och i framtiden kunna leva och verka i ett demokratiskt samhälle.

**Sammanfattningsvis** konstaterar inspektörerna att resultaten på nationella proven i årskurs 5 är bra i förhållande till övriga skolor i Gävle. Vilka resultat

som uppnås i övriga ämnen saknas sammanställning av vilket bör förbättras. Vidare saknas sammanställning av vilka resultat eleverna i sarskolan når utifrån kursplanernas mål att uppnå. Rektor och lärare har inte heller gjort någon bedömning av vilka resultat som nås när det gäller mål att sträva mot i läroplanen och kursplanerna samt arbetet för att bibringa eleverna demokratiska värderingar, vilket också bör förbättras.

## **2. Arbetsmiljö och delaktighet**

### **Samverkan och delaktighet**

Elevernas inflytande på utbildningen är en grundpelare i det svenska skolväsendet. Verksamheten skall vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och att aktivt delta i samhällslivet. Skolans lärare skall utgå från att eleverna kan och vill ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan och de skall planera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärarna skall se till att alla elever, oavsett kön och social och kulturell bakgrund, får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen och skall uppmuntra sådana elever som har svårt att framföra sina synpunkter att göra det. Rektor skall särskilt verka för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Elevernas inflytande är inte ett prioriterat område i Ulvsätersskolan. Det arbete som skolan satsat på gällande normer och värden utgår ifrån att eleverna skall följa ett antal regler och ta ansvar för sina handlingar. I detta koncept saknas koppling mellan ansvar och inflytande. Rektorn anser att elevernas möjlighet till inflytande via klassråd och elevråd fungerar bra men att när det gäller inflytandet i övrigt skulle det behöva utökas. Eleverna som inspektörerna samtalat med tycker att de i viss mån har inflytande genom att de ibland kan välja själva mellan olika alternativ som läraren ger och genom att lärarna lyssnar till deras förslag.

I varje klass eller undervisningsgrupp skall eleven ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Den närmare utformningen skall anges i arbetsplanen. I Ulvsätersskolans arbetsplan finns inget angivet om formerna för ovanstående. I en av arbetslagens arbetsplaner tar man upp att man skall ha klassråd och att syftet med detta är att eleverna skall bli medvetna om att de har medinflytande och kan påverka sin skolsituation. I detta kan frågor som angår klassen, gruppen och enheten tas upp. Utformningen och omfattningen skall anpassas efter gruppens mognad. Skolan har även ett elevråd med representanter från samtliga klasser inklusive sarskolan. Frågor som behandlats där har varit skolmaten, skolgården och trivselaktiviteter. Inspektörerna bedömer att eleverna i viss mån kan ha inflytande över sin utbildning och sin skolmiljö. Rektorn bör dock vidta åtgärder för att förbättra skolans arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnas och att formerna för detta skrivs in i arbetsplanen.

Skolans och vårdnadshavarens gemensamma ansvar för elevernas skolgång skall skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barn och ungdomars utveckling och lärande. Alla som arbetar i skolan skall samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla innehåll och verksamhet. I Ulvsä-

terskolan finns ett skolråd och ett föräldraråd som har regelbundna möten. I föräldrarådet ingår endast föräldrar. Skolrådet utgörs av representanter för föräldrarna, lärare och rektorn. Vid rådets möten förs minnesanteckningar som sprids till övriga föräldrar. Föräldrar som inspektörerna träffar tycker att samverkan fungerar bra och att de via dessa möten ges möjlighet till inflytande över verksamheten. Föräldrar har dock inte deltagit vid framtagandet av arbetsplanen. Inspektörerna bedömer att vårdnadshavarna i Ulvsäterskolan har möjlighet att påverka skolans innehåll och verksamhet via bland annat skolrådet. Inspektörerna vill dock framhålla vikten av att där även behandla frågor som rör arbetsplan.

### **Värdegrundsarbetet**

Skollagen föreskriver att verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. I läroplanen finns angivet att skolan skall sträva efter att varje elev utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden, respektera andra människors egenvärde, tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, kan leva sig in i och förstå andra människors situation, samt visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Vidare anges i läroplanen att skolan skall sträva efter att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö, aktivt utövar inflytande över sin utbildning, stärker tilltron till den egna förmågan att själv och tillsammans med andra ta initiativ, ansvar och påverka sina villkor.

I Ulvsäterskolans arbetsplan anges att arbetet med elever och föräldrar skall genomsyras av "Quadriceps" förhållningssätt. Vad detta innebär anges i tre delar som benämns skolans, personalens respektive elevernas värdegrund. Skolans värdegrund innebär att den skall prioritera lärandet, främja det goda samhället som är bra för barn, ha en helhetssyn på eleverna, vara stabil och trygg, skapa delaktighet, vara för var och en samt ha en hälsofrämjande miljö. Personalens värdegrund som uttrycks i jagform och innebär att jag: vet att alla kan lära sig, är yrkesskicklig, är en ledare, är en förebild, skapar framgång/framsteg, har höga förväntningar samt bekräftar bar och unga varje dag. Elevernas värdegrund uttrycks med uppmaningar: respektera dig själv, ta ansvar för ditt lärande och gör alltid ditt bästa, var ärlig och stå för det du gör, sköt din hälsa, respektera dina kamrater och andra, behandla dina kamrater och andra med artighet, rättvisa och tillit, respektera egendom, var rädd om egna och andras saker och det som vi delar på. Arbetslagen har utvärderat arbetet och då kommit fram till att det resulterat i att lärarna och övrig personal fått ett mer gemensamt förhållningssätt att det rivit murar mellan arbetslagen.

Inspektörerna konstaterar att skolans ansats att förstärka arbetet med värdegrunden är lovvärd om syftet var att de vuxna skulle diskutera sig fram till en gemensam tolkning av värdegrunden som den uttrycks i läroplanen och vilka konsekvenser det får för deras förhållningssätt. Det finns dock en risk i att inte primärt utgå ifrån vad läroplanen anger som de demokratiska värderingar vilka svensk skola skall vila på. Det skulle kunna missuppfattas som att Ulvsäterskolan har en egen värdegrund. Att ange att det finns olika värdegrunder för personal och elever kan också bli vilseledande då den värdegrund som skolan skall vila på är en och densamma för alla. Inspektörerna vill också uppmärksamma

rektorn på att utvärderingen av vad arbetet leder till måste handla om vilka effekter det nu antagna förhållningssättet från de vuxnas sida får när det gäller att utveckla elevernas förmågor att uttrycka egna etiska ställningstaganden, känna respekt för alla människors lika värde, tar avstånd från att människor utsätts för förtryck samt ta ansvar för att påverka sin miljö.

För att åstadkomma en god arbetsmiljö i skolan, ansvarar rektor för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling bland elever och anställda. Var och en som verkar inom skolan skall aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbing, rasistiska beteenden, trakasserier av individer och grupper.

Ulvsäterskolan har ett handlingsprogram som kallas för trygghetsplan i den finns angivet en rad förebyggande aktiviteter. Den anger att skolan använder "Farstametoden" för behandling av mobbning. Skolan har en trygghetsgrupp där det ingår en medarbetare från varje arbetslag samt rektor. Trygghetsgrupp har till uppgift att vid regelbundna träffar diskutera den aktuella situationen bland barnen, informera föräldrar, presentera sig för eleverna samt vara väl förtrogen med Farstametodens behandlingsgång och vara två vid varje mobbningsfall.

Avsikten med att upprätta ett handlingsprogram är att det skall vara ett arbetsverktyg för personalen och som en information till elever och föräldrar om hur arbetet med att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling skall fungera. Därför är det viktigt att handlingsprogrammet omfattar alla former av kränkande behandling och inte endast mobbning. Det bör också framgå vad den s.k. Farstametoden innebär eftersom den tillämpas olika på olika skolor och därmed inte ger någon entydig information. Exempelvis har den ibland inneburit att föräldrar inte omgående kontaktas när kränkningar upptäckts vilket inte är förenligt med föräldrars rätt till information. Hur det förhåller sig på Ulvsäterskolan är oklart. Handlingsprogrammet skall även ange hur skolan agerar om vuxen kränker elev. Inspektörerna bedömer att rektorn bör revidera handlingsprogrammet så att det tydligare framgår hur skolan arbetar och därmed kan fylla den funktion som lagstiftaren avsett.

Enligt läroplanen skall läraren tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen och samarbeta med hemmen i elevernas fostran och därvid klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och samarbetet. Skolan har tolv regler som upprättats av lärarna och rektorn. Dessa får hemmen information om vid varje läsårsupptakt. Samtliga föräldrar får även skriva under ett "kontrakt" där de förbinder sig att ställa upp på skolans värdegrund och regler. I de olika klasserna används en rad olika belönings- och bestraffningssystem för att få eleverna att följa reglerna. Det kan vara guldstjärnor, lotter, glass m.m. Eleverna känner till reglerna men upplever att det är olika hur hårt de vuxna håller på dem. Om eleverna bryter mot reglerna får de tillsägelse och om inte det hjälper kontaktas förälder, enligt "kontraktet". Inspektörerna konstaterar att de regler som finns på skolan inte tagits fram av lärare och elever tillsammans. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra detta. Inspektörerna vill även göra skolan uppmärksam på att den sammankoppling som gjorts mellan regler och värdegrund kan missuppfattas

som om vårt samhälles värderingar och därmed skolans värdegrund skulle stå för lydnad istället för inflytande och ansvar.

**Sammanfattningsvis** konstaterar inspektörerna att Ulvsätersskolan starkt har prioriterat arbetet med värdegrunden det senaste året. Vilket resultat det gett i förhållande till intentionerna i läroplanen är dock ännu inte utvärderat. Inspektörerna bedömer att elevernas möjlighet till inflytande över såväl undervisning, skolans arbetsmiljö som framtagande av regler behöver förbättras. Handlingsprogrammet för arbetet med att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling bör förtydligas så att det kan fylla den funktion som lagstiftaren avsett.

### 3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

#### Lokala mål och innehåll

Både läroplan och nationella kursplaner skall ligga till grund för planeringen av undervisningen. I kursplanerna anges syftet med de olika ämnena som mål att sträva mot. Dessa mål anger vilka kunskaper skolan skall sträva efter att eleverna utvecklar och skall ligga till grund för vilken inriktning undervisningen skall ha. I kursplanerna anges mål att uppnå, dessa beskriver vad eleven minst skall kunna i slutet av femte respektive nionde skolåret. I det så kallade friutrymmet skall läraren använda sin yrkeskunskap och erfarenhet för att tillsammans med eleverna tolka målen, ta ställning till vilket stoff som skall väljas ut för att konkretisera innehållet samt ta ställning till hur man arbeta och organisera undervisningen.

I Ulvsätersskolan har varje arbetslag gjort en "arbetsplan" för svenska och matematik. Två av dessa innehåller en uppräknings av kursplanernas mål att uppnå uppdelat på årskursnivå från förskoleklass upp till årskurs 5. Den tredje beskriver hur man avser att arbeta för att nå målen. Här har man även fått med flera av de kunskapskvaliteter som finns i kursplanerna som exempelvis kritiskt granska och att lägga vikt vid strategier och tankemodeller. I övriga ämnen finns ingen motsvarande bearbetning av kursplanerna. Vid de samtal som inspektörerna genomför och de lektionsbesök som uppfattar inspektörerna att undervisningen i huvudsak utgår från läroboken och/eller lärarens erfarenhet. På Ulvsätersskolan har man infört ett system med varje lektion skriva upp målet för lektionen på tavlan "startblock". På de lektioner som inspektörerna besöker utgörs inte dessa startblock utav ett mål utan en aktivitet som t.ex. att vara tyst eller ta fram ditt arbete.

Det finns goda exempel på hur man kan konkretisera målen och utifrån detta planera undervisningen, vilket dock inte fått genomslag på hela skolan. Det är viktigt att dessa goda exempel sprids så att de kommer alla elever till del. Inspektörerna bedömer att arbetet med att tydliggöra och konkretisera de nationella målen behöver förbättras så att de omfattar samtliga ämnen och blir styrande för all undervisning. Skolan har även ett ansvar för att målen blir tydliggjorda för eleverna då detta är en förutsättning för att lärarna tillsammans med eleverna skall kunna planera och genomföra undervisningen vilket också behöver förbättras.

**Organisering av undervisningen och tidsanvändningen**

I grundskoleförordningen anges att eleverna skall fördelas på klasser och grupper enligt beslut av rektorn. För läsåret eller kortare tid skall finnas ett schema för undervisningen. Elevernas skolarbete skall vara så jämt fördelat som möjligt. Uppdelningen i ämnen är ett sätt att organisera utbildningens innehåll, men i kursplanerna beskrivs att avsikten inte är att skapa gränser mellan ämnena. Samverkan mellan ämnen är nödvändig för att möjliggöra en allsidig och meningsfull kunskapsutveckling i enlighet med läroplanens värdegrund, mål och riktlinjer. Författningarna ger skolorna ett frirum att med utgångspunkt i nationella mål organisera undervisningen utifrån lokala förutsättningar och elevers behov.

I Ulvsäterskolan är eleverna indelade i årskursvisa klasser i tre paralleller. Varje parallell motsvarar ett arbetslag. För alla elever och klasser finns upprättade scheman enligt vilka skolarbetet är jämnt fördelat. Det är dock inte mer låst än att lärarna kan bedriva ämnesintegrerad undervisning när de anser att det bidrar till att nå målen. Vid klassindelningen tas hänsyn till kön så att fördelningen pojkar flickor blir så jämn som möjligt mellan arbetslagen. Inom varje arbetslag kan man sedan omgruppera elever utifrån olika behov. Denna möjlighet utnyttjas också. Inspektörerna bedömer att Ulvsäterskolan organiserar skolarbetet utifrån gällande författningar och även utnyttjar det friutrymme som finns.

**Arbetssätten**

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja det fortsatta lärandet och utveckling. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, strategier för det egna lärandet, tillit till den egna förmågan, arbeta självständigt och tillsammans med andra, inta ett kritiskt förhållningssätt, förmåga att lyssna, diskutera och argumentera samt se helheter och sammanhang. Läroplanen och kursplanerna lämnar stort utrymme för lärarna att tillsammans med eleverna planera och genomföra undervisningen.

I skolans arbetsplan finns ingen beskrivning av hur skolan har för avsikt att arbeta för att eleverna skall få de kunskaper som finns angivna i läroplanen och kursplanerna. Varje arbetslag har en egen arbetsplan för ämnena svenska, matematik och elevomsorg. Dessa arbetsplaner tar i ämnena svenska och matematik i huvudsak de faktakunskaper som eleven skall ha. Däremot berörs inte hur undervisningen skall bidra till att eleven utvecklar nyfikenhet, lust att lära, arbeta självständigt och tillsammans med andra o.s.v. I den del som handlar om elevomsorg tas däremot dessa områden upp som mål som eleven skall uppnå men inte hur undervisningen skall bedrivas för att detta skall ske. Vid de lektionsbesök som inspektörerna gör syns exempel på hur undervisningen utöver faktakunskaper ger eleverna utmaningar att lösa problem, se helheter och sammanhang. De får prova på många olika sätt att lära sig saker och skulle därigenom kunna bli medvetna om olika strategier för sitt lärande. Inspektörerna ser också undervisningssituationer som väcker elevernas nyfikenhet och lust att lära. Eleverna får även redogöra för sina kunskaper inför kamrater vilket ger både förtroende och tillit till den egna förmågan. Inspektörerna ser dock även exempel på lektioner där det förhärskande arbetssättet är att eleverna skall sitta tysta

och arbeta i sin egen bok. Undervisningen i särskolan är anpassad till den enskilde eleven och arbetssätten varierar.

Inspektörerna bedömer att undervisningen övergripande är av god kvalitet och fungerar väl för att bibringa eleverna de kunskaper som anges i läroplanen och kursplanerna. Det finns dock variation mellan arbetslagen hur väl man lyckats med att hitta arbetssätt och arbetsformer som gynnar lärandet.

### **Individanpassning, individuell studieplanering och stöd**

Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som har svårigheter för att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. För behandling av elevvårdsfrågor skall det finnas en elevvårdskonferens för rektorns ansvarsområde. I Ulvsäterskolan finns rutiner för att tidigt identifiera elever som är i behov av särskilt stöd för att nå målen för utbildningen. I första hand är det klassläraren som observerar problemet. Därutöver genomför speciallärare ett antal test som tidigt visar på elevers olika svårigheter vid läs- och skrivinlärning. Dessa test påbörjas redan i förskoleklassen. Resurserna för stöd är flexibla och sätts in där de bäst behövs.

Om det framkommer att en elev behöver särskilda stödåtgärder skall rektorn se till att det upprättas ett åtgärdsprogram. Syftet med ett åtgärdsprogram är att ange med vilka metoder och medel skolan ämnar förändra undervisningen så att eleven kan nå målen. Vid upprättandet av detta skall eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta. I Ulvsäterskolan finns det elever som lärarna bedömt har svårigheter att nå målen i svenska eller matematik och därmed upprättad åtgärdsprogram för dessa. Av de exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av framgår vilka svårigheter eleven har, vilka mål som skall uppnås och vilka åtgärder som skolan skall vidta. Det framgår även att åtgärdsprogrammen följs upp och att insatserna utvärderas. Det är dock även vanligt att ansvar för insatser också läggs på hemmet och/eller eleven. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med åtgärdsprogram är väl i linje med lagstiftarens krav. Inspektörerna vill dock göra skolan uppmärksam på att det är skolans ansvar att ge eleven stöd och att det ansvaret inte kan överlåtas på hemmet eller eleven.

Specialpedagogiskt stöd skall i första hand ges inom klassens ram. Om det finns särskilda skäl får stödet istället ges i en särskild undervisningsgrupp och om en elev inte kan få en utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter hörande av elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att eleven får en utbildning som så långt möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

I Ulvsäterskolan får eleverna sitt behov av stöd i första hand tillgodosett inom klassens ram. Specialpedagogen använder dock ofta en metod med intensivträning under en kortare tid när det gäller läsinlärning och då går eleven till henne och får detta. I Ulvsäterskolan finns vid inspektionstillfället elever som får sin undervisning i en särskild undervisningsgrupp inom den kommungemensamma "resursskolan". Beslut om att eleven skall placeras i en särskild undervisningsgrupp tas av rektorn efter samråd med vårdnadshavare. Vårdnadshavaren gör

sedan en ansökan till resursskolan och resursskolans rektor fattar beslut om eleven kan tas emot. Enligt rektorn i Ulvsäterskolan följer dessa elever timplanen. Inspektörerna bedömer att i Ulvsäterskolan finns bra rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd samt att tillgodose detta. När det gäller ansvarsfördelningen mellan rektorer vid placering av elever i resursskolorna behandlas detta i kommunrapporten.

#### **Utvärdering av lärandet, bedömning och utvecklingssamtal**

I läroplanen anges att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt skall utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Ämnesprov i svenska, engelska och matematik ämnen kan användas i slutet av årskurs 5 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Statens skolverk fastställer ämnesprov och meddelar närmare föreskrifter om dem. Vidare anges att läraren, eleven och elevens vårdnadshavare skall träffas minst en gång varje termin för utvecklingssamtal och där samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna, samt tydliggöra vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen. I de nationella kursplanerna finns anvisningar angående vilken inriktning bedömningen av elevernas kunskaper i olika ämnen skall ha och vilka kunskapskvaliteter som skall bedömas.

I Ulvsäterskolan upprättas individuella utvecklingsplaner för att följa elevernas kunskapsutveckling. De exempel som inspektörerna tar del av ger en begränsad beskrivning av elevernas kunskapsutveckling och är inte alltid kopplad till kursplanernas mål. Utvecklingsplanerna utgör underlag för utvecklingssamtalen som hålls varje termin. I årskurs 5 genomförs de nationella proven. I grundsärskolan används ett bedömningsunderlag med delar av målen att uppnå i svenska, matematik och engelska som underlag vid utvecklingssamtalen. Inspektörerna konstaterar att utvecklingssamtal hålls minst en gång per termin. När det gäller bedömningen av elevens kunskapsutveckling i relation till läroplanens och kursplanernas mål bedömer inspektörerna att den har brister som bör förbättras.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att skolans pedagogiska verksamhet och undervisning övergripande fungerar väl. Ulvsäterskolan har en organisation som möjliggör en allsidig och meningsskapande undervisning. Det varierar dock mellan arbetslagen i vilken grad de arbetssätt som används bidrar till elevens utveckling och lärande i förhållande till de nationella målen, vilket behöver förbättras. Elevernas kännedom om målen för utbildningen behöver också förbättras. Insatserna för elever i behov av särskilt stöd fungerar bra. Den bedömning av elevernas kunskapsutveckling som görs i samband med utvecklingssamtalen bör i förbättras så att den i större utsträckning görs i förhållande till de nationella målen.

#### **4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete**

##### **Rektors ansvar, befogenheter och funktion**

För ledningen av utbildningen skall finnas rektorer. Rektor skall vara pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal. Särskilt skall rektor verka för att utbildningen utvecklas. För att utöva sitt ledarskap skall rektor

enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Rektor skall ha en genom utbildning och erfarenhet förvärvad pedagogisk insikt.

Ulvsäterskolan leds av en rektor och en biträdande rektor vilka båda är underställda områdeschefen. Båda har pedagogisk utbildning och erfarenhet och var tidigare rektor för varsin del av skolan. Det finns en nedtecknad ansvarsfördelning dem emellan som upprättats av områdeschefen. Av den framgår att biträdande rektor har ansvar för pedagogiska verksamheten samt elevvårdsärenden i två av de fyra arbetslagen. Vidare framgår att av biträdande rektor fattade beslut kan man besvära sig över hos rektor. Inspektörerna får dock uppfattningen att den tidigare organisationen finns kvar i praktiken. Exempelvis omnämns rektorerna i ett informationsmaterial. De föräldrar som har barn i biträdande rektors arbetslag uppfattar att det är hon som är rektor. Rektorn håller sig förtrogen med verksamheten främst genom att delta i den på olika sätt.

Inspektörerna bedömer att den ansvarsfördelning som finns mellan rektor och biträdande rektor inte är förenlig med författningarna vilket måste åtgärdas. Av ansvarsfördelningen framgår att biträdande rektor har ansvar för utvecklingen inom delar av utbildningen. Det ansvar som ålagts rektor i författningarna är inte möjligt att delegera till annan befattningshavare. I bestämmelserna anges vidare att den som har ledningsansvar som vilar på rektor skall också benämnas rektor.

#### **Rektors pedagogiska ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete**

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas och att den kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Ulvsäterskolan har en arbetsplan för 2004/2005. I den anges utöver att arbetet skolan skall utföras enligt läroplanen och skolplanen skall läggas extra vikt vid att: arbeta med ett värdegrundsprojekt (Quadriceps), varje elev skall ha en individuell utvecklingsplan, arbetsgruppernas arbete, klargöra skolans mål för elever och föräldrar, utveckla utvärderingen av verksamheten samt utöka det administrativa användandet av datorer. Det var de områden som tagits upp som förbättringsområden i kvalitetsredovisningen året innan. Personalen har deltagit i framtagandet av arbetsplanen genom att de fått lämna synpunkter på ett förslag som rektorn och biträdande rektor upprättat.

För skolan skall det årligen upprättas en kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan ämnar vidta om målen inte har uppnåtts.

För Ulvsäterskolan finns en kvalitetsredovisning upprättad för 2003/2004. Den utgör en beskrivning av hur skolan arbetat med fem olika "målområden" under året. Det framgår inte vilka nationella mål detta arbete skulle leda till och ej heller någon bedömning av om något nationellt mål har uppnåtts. Den redovisning som finns av elevernas resultat på nationella proven i årskurs 5 anger i vilken mån nationella mål uppfyllts. Här finns även en jämförelse av tidigare års resul-

tat. Inspektörerna har även fått del av utvärderingar som gjorts i arbetslagen och de olika arbetsgrupperna. Dessa är genomgående värderingar av om planerade aktiviteter genomförts eller inte och om personalen bedömer att de fungerat bra eller dåligt.

Inspektörerna bedömer att skolan uppfyller kravet om att upprätta såväl arbetsplan som kvalitetsredovisning. Detta är viktiga instrument i skolans utvecklingsarbete och kvalitetssäkring. Arbetsplanen skall beskriva hur skolan arbetar för att nå de nationella målen och i kvalitetsredovisningen skall göras en bedömning av i vilken mån arbetet lett till att nå målen. För att kunna göra den bedömningen måste det vara tydligt vilka mål som avsågs att nå med de olika aktiviteterna. Inspektörerna bedömer att såväl arbetsplanen som kvalitetsredovisningen bör förbättras avseende anknytningen till de nationella målen.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att styrningen och ledningen uppvisar brister avseende ansvarsfördelning och benämning av rektor. Det är inte godtagbart att den biträdande rektorn utför ledningsansvar som enligt författningarna åvilar rektor. Ulvsäterskolans arbetsplan och kvalitetsredovisning behöver förbättras så att de tydligare utgår från de nationella målen.

## 5. Tillgång till utbildning och omsorg

### **Tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som föreskrivs**

Alla barn skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet. I skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i förskolklassen respektive grundskolan. I timplanen anges antalet timmar för ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val, det totalt garanterade antalet timmar och inom ramen för den totala undervisningstiden ett visst antal timmar för skolans val. Fördelningen av ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val skall fattas av styrelsen efter förslag av rektor. Friluftsverksamhet får anordnas i den omfattning som rektor bestämmer.

I Ulvsäterskolan följs en fördelning av timmar och ämnen som är gemensam för Sättraområdet. Särskolan följer den av kommunen centralt fastställda fördelningen av timmar över ämnen och årskurser som gäller för särskolan. Inspektörerna bedömer att detta utgör garanti för att eleverna får den garanterade undervisningstiden.

Enligt skollagen skall utbildningen vara avgiftsfri, vilket innebär att eleverna utan kostnad skall ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Huvudmannen får dock besluta att eleverna skall hålla sig med enstaka hjälpmedel. I verksamheten kan även förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I Ulvsäterskolan tas inga avgifter ut enligt den policy som kommunen gått ut med till samtliga skolor.

Elevens val skall enligt författningarna ge eleverna möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper i ett eller flera ämnen. Vidare anges att undervisningen skall vara förenlig med målen i kursplanerna. Styrelsen för utbildningen beslutar om elevens val. I Gävle kommun har styrelsen delegerat till rektor att fatta beslut om urvalet av ämnen som skall ingå i elevens val. I Ulvsäterskolan anordnas

eleven val inom arbetslagets ram en lektion i veckan. Eleven får välja en aktivitet som kan hänföras till ett ämne. Eleven arbetar med samma ämne i tre till fyra veckor innan de byter till ett annat. Utbudet av ämnen varierar lite mellan arbetslagen. I särskolan anordnas elevers val på ungefär samma sätt som i grundskolan. Arbetslagen bestämmer vilket utbud av ämnen som skall ingå. Inspektörerna bedömer att det anordnas elevers val för eleverna i Ulvsäterskolan. Inspektörerna vill dock uppmärksamma rektor på att det är hon som har på delegation att fatta beslut om urvalet av ämnen.

En elev som har förälder eller vårdnadshavare med annat språk än svenska som modersmål vilket utgör dagligt umgängesspråk för eleven skall ges möjlighet till undervisning i modersmålet som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har goda kunskaper i modersmålet. Beslut om modersmålsundervisning skall fattas av rektor. I Ulvsäterskolan erbjuds modersmålsundervisning till de elever som har annat modersmål än svenska och de flesta elever väljer att delta. Detta gäller både elever i grundskolan och särskolan. Undervisningen anordnas via en kommungemensam organisation. Inspektörerna bedömer att undervisning i modersmål erbjuds i den omfattning som föreskrivs.

Undervisning i svenska som andraspråk skall om det behövs anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas i stället för undervisning i svenska. Eleven skall också ges möjlighet att läsa svenska inom ramen för sitt språkval, som elevers val eller inom ramen för skolans val. I Ulvsäterskolan görs ingen bedömning av rektor om de elever som har annat modersmål än svenska har rätt att undervisas i svenska som andraspråk. Vid de samtal som inspektörerna har framkommer att varken rektor eller lärare känner till att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan. Flertalet av dessa elever får stödundervisning i svenska. Inspektörerna bedömer att eleverna i Ulvsäterskolan inte får sina rättigheter till undervisning i svenska som andraspråk bedömda och/eller tillgodosedda, vilket bör åtgärdas.

### **Information om utbildningen**

I läroplanen står att skolan och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevers skolgång skall skapa de bästa möjliga förutsättningar för barns och ungdomars utveckling och lärande. Vidare anges att skolan skall klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Föräldrarna på Ulvsäterskolan får vid varje läsårsstart en informationsbroschyr. Den innehåller en presentation av skolan, rektor och biträdande rektors programförklaring, skolans värdegrund, skolans regler, skolans trygghetsplan, läsårsdata m.m. Skolan har även en egen hemsida med ungefär samma information som broschyren. Informationen beskriver ganska utförligt hur skolan har för avsikt att arbeta. Det är dock svårt att hitta information om de nationella målen som skall styra skolan även om det hänvisas till läroplanen inledningsvis. Vid föräldrintervjuerna framkommer att föräldrarna inte har tillräcklig kännedom om de nationella målen och sina rättigheter och skyldigheter. Inspektörerna bedömer att skolans ger vårdnadshavarna information när det gäller arbetssätt och inne-

håll. Informationen behöver dock förbättras avseende vilka mål som skall styra utbildningen.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att elevernas rätt till utbildning tillgodoses i Ulvsäterskolan. Detta gäller dock inte svenska som andraspråk. Skolan behöver förbättra informationen till föräldrarna om vilka mål som styr skolan.

## 6. Resurser

### **Personalens kompetens och kompetensutveckling**

Skolans lärare skall ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Om personer med respektive föreskriven utbildning inte finns att tillgå, får den som inte uppfyller kraven anställas för högst ett år i sänder. Skolans lärare skall ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet, särskilt de föreskrifter som anger målen för utbildningen. I Ulvsäterskolan hade 25 av 26 lärare pedagogisk utbildning under läsåret 2003/2004 enligt Skolverkets statistik. Enligt rektorn försöker hon även så långt det är möjligt styra så att lärare undervisar i de ämnen de har utbildning för. I den ena förskoleklassen saknas förskollärare. Anledningen till detta är enligt rektor att det fanns en fritidspedagog som arbetat längre på skolan än förskolläraren och då flyttades hon till en annan skola. Lärarna i särskolan har speciallärarutbildning och assistenterna har utbildning för att arbeta med barn med utvecklingsstörning.

Kompetensutveckling skall anordnas för den personal som har hand om utbildningen. Rektor skall verka för att lärare och annan personal får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Skolhuvudmannen skall vinnlägga sig om en planering av kompetensutvecklingen. Personalens behov av kompetensutveckling tas upp i enskilda samtal mellan rektor och personal. Lärarna som inspektörerna träffar uppger att de som i regel kan få den fortbildning de anser sig behöva. Årligen anordnas även gemensam fortbildning för samtlig personal. Lärare uppger att de därutöver får en del kompetensutveckling genom att de tar emot lärarstuderande från högskolan. Inspektörerna bedömer att Ulvsäterskolan har lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver i grundskolan och särskolan. Inspektörerna vill göra rektor uppmärksam på skyldigheten att verka för att förskoleklassen har lärare med förskollärarutbildning. Kompetensutveckling anordnas i tillräcklig omfattning.

### **Läromedel, pedagogiska materiel, utrustning**

Rektor skall verka för att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet samt andra hjälpmedel för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, bl.a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel. Eleverna skall ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I Ulvsäterskolan har varje arbetslag ansvar för att inköp av olika läromedel. De lärare som inspektörerna träffar anser att pengarna räcker för att köpa in tidsenligt undervisningsmaterial även om man alltid skulle önska mera. Datorerna är få och används sällan i undervisningen i grundskolan medan särskolan har flera

datorer som används ofta. Den samlade bedömningen är att skolan har material för att genomföra en tidsenlig utbildning.

### **Lokaler**

För undervisningen skall finnas ändamålsenliga lokaler. I Ulvsåterskolan har den ena av förskoleklasserna endast ett klassrum att vara i vilket försvårar att bedriva en verksamhet utifrån läroplanens mål, medan den andra har bra utrymmen. Det finns klassrum och i viss utsträckning grupprum. Vidare finns slöjdsalar och idrottshall. Hem- och konsumentkunskapsundervisningen får eleverna i en annan närliggande skola. Särskolans lokaler är även de anpassade för den undervisning som skall bedrivas. Inspektörerna bedömer att Ulvsåterskolans lokaler är ändamålsenliga.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att Ulvsåterskolan har personal i tillräcklig omfattning och med tillräcklig kompetens. Lokaler och annan utrustning bedöms också hålla en kvalitet som möjliggör en tidsenlig utbildning.

### **Sammanfattande bedömning**

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. I den mån utvärdering gjorts når eleverna goda resultat. Eleverna upplever skolmiljön som trygg och föräldrarna känner sig alltid välkomna. Undervisningen håller i många avseenden en god kvalitet som ger eleverna goda möjligheter till utveckling och lärande. Skolan har goda resurser i form av utbildade engagerade lärare, pedagogiska verktyg och ändamålsenliga lokaler som skall få en ansiktslyftning.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

### **Kunskaper, utveckling och lärande**

- Uppföljning, utvärdering och analys av orsakerna till elevernas kunskapsresultat bör förbättras.
- Uppföljning av resultaten bör utvecklas till att omfatta särskolan och samtliga ämnen i årskurs 5.
- Uppföljning av resultaten av arbetet med värdegrunden bör förbättras.

### **Arbetsmiljö och delaktighet**

- Elevernas möjlighet till inflytande och delaktighet bör förbättras.
- Handlingsprogrammet bör förtydligas så att det kan fungera som det verktyg det är avsett att vara.

### **Pedagogisk verksamhet och undervisning**

- Undervisningen bör utvecklas till att bli mer målstyrd.
- Elevernas kännedom om målen bör förbättras.
- Utvecklingssamtalen behöver förbättras så att de i högre grad grundar sig en utvärdering av elevens kunskapsutveckling i relation till målen i läroplan och kursplaner.

**Styrning, ledning och kvalitetsarbete**

- Arbetsplan och kvalitetsredovisning behöver förbättras så att de utgår från de nationella målen.

**Tillgång till utbildning**

- Skolan bör förbättra informationen till föräldrar om utbildningens mål.
- Rektor bör tillse att elevernas behov av undervisning i svenska som andraspråk kartläggs.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

**Styrning ledning och kvalitetsarbete**

- Den biträdande rektorn utför delar av det ledningsansvar som enligt bestämmelserna vilar på rektor ( 2 kap. 2 § skollagen, 1 kap.2 § grundskoleförordningen).

|            |           |
|------------|-----------|
| Datum      | Ort       |
| 2005-12-21 | Stockholm |

Anna Bergstedt Nordqvist

Ingrid Åsgård